Nedeljski dnevnik

Država: Slovenija

Stran: 9

Površina: 1.044 cm^2

19.03.2025
Sreda

1 / 3

Od gorskega teka do svetovnega vrha

Mlada tekmovalna turna smučarja Klara Velepec in Klemen Španring sta svetovna prvaka – Kako je turno smučanje izrinilo gorski tek

Tjaša Lampret

V upravičeni evforiji ob izjemnih uspehih slovenskih smučarskih skakalcev in skakalk v letošnji sezoni, ki se bliža vrhuncu s planiško preizkušnjo konec meseca, smo morda spregledali vrhunski dosežek v še eni zimski disciplini - tekmovalnem turnem smučanju, ki se šele prebija na zemljevid priljubljenih zimskih tekmovalnih športov.

Dva mlada upa, polna zagnanosti, odločnosti in samozaupanja, 19-letna **Klara Velepec** in 23-letni **Klemen Španring**, sta na svetovnem prvenstvu v Švici posegla po najvišjih mestih in se v domovino vrnila okronana z naslovoma svetovnih prvakov. Ob dveh zlatih medaljah v vzponu je slovenska ekipa med 33 reprezentancami v skupni razvrstitvi dosegla odlično deseto mesto, kar je največji ekipni uspeh za Slovenijo v tem športu, ki bo svojo premiero doživel tudi na zimskih olimpijskih igrah Milano-Cortina 2026. Poleg tega je Klara Velepec osvojila peto mesto v sprintu, medtem ko sta bila Španring in **Luka Kovačič** dvanajsta na tekmi dvojic. **Maj Pritržnik** je dosegel 17. mesto v sprintu, z **Reo Kolbl** pa sta zasedla 18. mesto v mešani štafeti. Skratka, vrhunski reprezentančni dosežki.

Kaj je Klaro Velepec in Klemna Španringa zvabilo v tekmovalno turno smučanje? Morda prostočasna ljubezen do turnosmučarskih avantur, do gibanja po pobeljenih gorskih vrhovih ob koncih tedna? Niti ne, njuna zgodba je nekoliko drugačna - oba je v to disciplino popeljala strast do poletnega gorskega teka. Klemen in Klara, prekaljena gorska tekača, sta pred tem namreč tekmovala na evropskih in svetovnih prvenstvih kot člana reprezentance. Ker zima s snegom in blatom ne ponuja idealnih pogojev za gorski tek, sta iskala primerno alternativo za čas zimskega treninga - in odkrila turno smučanje. »Turno smučanje je bil dodaten šport, ki pa je zdaj postal primaren. V začetku je bila to dobra trening priprava za poletno sezono, kar se je preobrnilo - zdaj je poletna sezona gorskega teka dober trening za zimsko sezono tekmovalnega turnega smučanja,« strne prehod Klemen, ki doda, da ni lepšega občutka, kot da si pozimi na vrhu hriba zapneš smuči in se spustiš v dolino. Turno smučanje je sicer poznal od prej, saj je že pred začetkom tekmovalne kariere rad zahajal v gore s turnimi smučkami. Oba s Klaro sta v zimskih mesecih tudi veliko smučala, ko pa ju je pritegnilo turno smučanje, sta kar takoj preklopila v tekmovalni del.

Klara je iz gorskega teka takoj preklopila v novo disciplino. »Niti nimam druge opreme kot tekmovalne,« pristavi v smehu. Še več: opremo si je do lanskega evropskega prvenstva izposojala kar pri Planinski zvezi Slovenije, ki vsem, ki se želijo preizkusiti v tekmovalnem turnem smučanju, omogoča izposojo opreme. »Tudi sama sem začela z njihovo opremo. Ko sem videla, da sem se zaljubila v ta šport, in vedela, da se bom s tem res ukvarjala, sem šele za evropsko prvenstvo kupila svoje smuči, palice in pancarje.« Oprema, ki je na voljo, je primerna za tekmovanja in je vrhunska za začetnike, še pristavi, kar potrdi tudi Klemen. Oba pravita, da bodo v svojih vrstah zelo veseli novih turnosmučarskih navdušencev.

Uspeh, ki ni presenečenje

Klara in Klemen z mladostno igrivostjo sprejemata svoje uspehe. »Prvi dnevi po zmagi na svetovnem prvenstvu so bili nori. Oba sva uživala, bilo je veliko veselja,« pravi Klemen. Veliko morata še predelati, v času našega pogovora sta še urejala fotografije in posnetke tekem. Takoj po vrnitvi domov sta se za tri ure odpravila v hribe. »To je bila najboljša proslava, zelo sva uživala,« sta navdušeno pristavila.

Sta pričakovala tak uspeh? »Nisem bila presenečena, dober rezultat sem potihoma pričakovala,« samozavestno odgovori Klara in v smehu doda, da ni naredila takega »vau efekta« kot Klemen. Klara je namreč na lanskem evropskem prvenstvu v tekmovalnem turnem smučanju v Franciji, ki je bilo njeno prvo veliko tekmovanje, z osvojeno srebrno medaljo presenetila tako sebe kot konkurenco in v vzponu postala mladinska evropska podprvakinja v kadetski kategoriji do 18 let. S tem se je kot nosilka prve slovenske medalje na največjih tekmovanjih vpisala tudi v zgodovino slovenskega tekmovalnega turnega smučanja.

»Lansko leto je bilo res moje prvo leto. V tem času zdaj sem se vseeno malo utrdila - leto več pomeni več izkušenj, več tekem. Bolj se tudi poznamo s sotekmovalkami. Zdi se mi, da je lažje tekmovati,« strne Klara ključne razlike med sezonama. Ne le to: v začetku februarja letos je na tretji tekmi mladinskega svetovnega pokala na Slovaškem že osvojila premierno zmago v karieri, in sicer v mladinski kategoriji (do 20 let) v disciplini vzpon. Zmaga na svetovnem prvenstvu v Švici slab mesec kasneje je bila tako le pika na i.

Klemen nad svojim uspehom ni presenečen. »Cilje sem si postavil visoko in jih tudi dosegel. Že pred tekmo je bil cilj uvrstitev med najboljših pet v članski kategoriji in to se je tudi zgodilo. Morda je bil moj uspeh presenečenje za druge, zame pa ne. Že med sezono se je forma dobro stopnjevala. Vedel sem, da sem lahko marca, ko nastopi vrhunec sezone, vrhunsko pripravljen za zelo dober rezultat.«

Čarobni razgledi in nedotaknjen sneg

O tekmovalni turni smuki se več govori, odkar je postala olimpijska pa-

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

noga. Kot pojasnjujeta svetovna prvaka, je razlika med prostočasnimi turnimi smučarji in tekmovalnimi v hitrosti in tekmovalnosti, ki je del tekmovalnih preizkušenj. »Tudi mi zelo uživamo v hribih, ker pa smo hitrejši, lahko spoznamo še več hribov,« se pošali Klemen.

Izmenjevanje vzponov in spustov poskušajo tekmovalci opraviti čim hitreje, pomembna je hitrost v obeh smereh, pa tudi spretnost pri menjavi turnosmučarske kože na smučeh, zapenjanje smučarskih čevljev in tako dalje.

Tudi lepih razgledov ne manjka, kar je odvisno od tekme. »Vzponi se običajno končajo na vrhu smučišča in letos smo imeli na svetovnem res lep razgled na okoliške hribe. Sprinti in štafete potekajo na smučišču, ker so hitrejši, trajajo krajši čas in potrebujemo smučišče, medtem ko naj bi bila po pravilih posamična disciplina najboljši približek turnemu smučanju,« pojasni Klara.

»Ker hodiš po hribih, moraš imeti nekaj gorniškega znanja – tudi dereze so obvezne na kakšnih tekmah. Ni dovolj, da treniraš samo po smučišču, moraš tudi v hribe, če želiš biti konkurenčen na individualu,« jo dopolni Klemen. Na tekmah, ki potekajo tudi na tri- ali štiritisočakih, je zaradi nevarnosti plazov obvezna oprema lavinski trojček. Pomemben del so tudi spusti zunaj smučišč. »Tega mi včasih manjka, sploh ker je letošnja zima bolj klavrna,« nad pomanjkanjem snega v začetku sezone potarna Klara. »Do svetovnega prvenstva smo večinoma trenirali po smučišču. Pozna se, če ne smučaš zunaj prog.«

Med najboljšimi tekmovalci v turnem smučanju Klara in Klemen izpostavita kolege iz Francije, Švice, Španije, Italije in Avstrije, odkar je turno smučanje olimpijski šport, je večje zanimanje tudi na Kitajskem, kjer se radi usmerjajo v olimpijske športe in so tudi zelo konkurenčni. »Tudi sicer je konkurence več in na tekmi ne veš, kdo bo zmagal. Prej so bili favoriti znani, zdaj ni več tako,« preobrat opiše Klemen. Tekmovalno turno smučanje loči pet disciplin: vzpon, posamična disciplina, sprint, mešane štafete in pari. Oba sogovornika najraje tekmujeta v posamični disciplini.

Klemen v vojski, Klara pred maturo

Pred Klaro je po koncu sezone naporen mesec dni: čaka jo matura na kranjski gimnaziji, ki jo obiskuje. Priznava, da je včasih težko usklajevati športne in učne obveznosti ter da ji šport pomeni več od šole. Vseeno šole ne bo obesila na klin in se bo vpisala na študij razrednega pouka na mariborski pedagoški fakulteti. »Izobrazba je pomembna. Ne veš, kdaj se športna kariera konča, in treba je končati tudi šolo,« modro ugotavlja in v smehu doda: »Ampak trenutno mi šport pomeni več kot šola.«

Klemen, ki je lani študij končal in ga nadaljuje na magistrski ravni, je zadovoljen z letos pridobljenim statusom profesionalnega športnika v športni enoti Slovenske vojske. Pogoji za trening so idealni in prepričan je, da svetovnega naslova ne bi osvojil, če bi se moral ob športu ukvarjati še z drugimi stvarmi. »Prej nisem imel toliko časa. Zdaj sem na smučeh dnevno, skoraj vsak dan imam po dva treninga – dopoldne daljši trening na smučeh, popoldne tekaški tek ali druge vaje-... «

Sta se kdaj znašla na točki preobremenjenosti, ko bi rekla, dovolj imava, prenaporno je, in razmišljala, da tekmovalno turno smučanje opustita? Klemen prizna, da so ga v preteklosti, ko je še treniral atletiko, takšni občutki že obšli, pri turnem smučanju pa nikoli. »Na vsakem treningu vem, zakaj to delam, in res uživam, tako da nimam težav z motivacijo in drugimi stvarmi.« Podobno razmišlja Klara, ukvarjanje s tekmovalnim turnim smučanjem je zanjo nagrada: »Zaljubljena sem v ta šport, res je lep. Ne morem se pritoževati.« ■

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Svetovna prvaka v vzponu Klara Velepec in Klemen Španring / Foto: Tomaž Skale

Kot pojasnjujeta svetovna prvaka, je razlika med prostočasnimi turnimi smučarji in tekmovalnimi v hitrosti in tekmovalnosti, ki je del tekmovalnih preizkušenj. »Tudi mi zelo uživamo v hribih, ker pa smo hitrejši, lahko spoznamo še več hribov,« se pošali Klemen.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!